

Jazz made in Castelló: catàleg i arxiu discogràfic¹

JOSÉ MARÍA PEÑALVER VILAR (penalver@uji.es)
Universitat Jaume I

1. Introducció

La difusió del jazz, tant a través de la música en directe com a través de la gravació sonora, ha estat cada vegada major a la nostra província. Des del punt de vista musicològic sorgeix la necessitat d'arxivar i conservar el nostre patrimoni artístic i musical, així com de contribuir al disseny d'un catàleg propi cada vegada més extens. La finalitat principal d'aquest treball és la recerca, anàlisi, selecció i interpretació de la informació referent en els registres sonors publicats pels nostres músics. Com a resultat ofereix l'elaboració d'un catàleg i arxiu discogràfic complet i documentat de les gravacions jazzístiques produïdes per músics de Castelló.

S'adverteix que aquesta investigació només cobreix la informació relativa als documents sonors, és a dir, es tracta d'una catalogació, el registre de la qual no inclou crítiques musicals o la interpretació subjectiva d'un altre tipus de dades. Fa referència, exclusivament, a les gravacions editades o publicades legalment que poden ser reproduïdes en qualsevol suport o format i als editors discogràfics emprats per a la difusió i distribució. Per a això, a diferència d'un altre tipus d'investigacions que se centren en la informació impresa en els llibrets, caràtules o el propi suport, ens servim, com a font primària, de la informació que consta al catàleg de publicacions de la Biblioteca Nacional d'Espanya (BNE).

2. Objectius

És el nostre interès desenvolupar els següents objectius sobre les gravacions de jazz produïdes per músics de Castelló:

- 1) Dissenyar un instrument de recollida de dades vàlid per a tot tipus de gravació sonora que pugui ser reproduïda en qualsevol suport.
- 2) Realitzar una classificació metòdica de cada publicació i ordenar-les cronològicament sobre la base de l'any d'edició.
- 3) Valorar els distints productors i editors del jazz castellanenc a través de comparatives entre segells discogràfics en base al volum, la internacionalitat o l'exclusivitat dels treballs publicats.

¹ Traducció del Servei de Llengües i Terminologia (UJI).

3. Estat de la qüestió

Les publicacions sobre jazz produït a Castelló són quasi inexistentes; quan s'aborda aquesta temàtica en la literatura musical s'ofereix com a complement a la producció jazzística realitzada a les grans ciutats, com Barcelona, Madrid o València, i generalment, es tracta de manera paral·lela. D'altra banda, les poques mostres d'objectivitat en el tema forneixen articles de divulgació de caire molt propagandístic. Citem, com a antecedent i mostra de publicacions, les paraules del professor de la Universitat Jaume I de Castelló i crític de jazz Javier Vellón. Jutgeu vosaltres mateixos, com a exemple, els següents fragments d'aquest autor (Vellón, 2005: 33):

L'època en la qual comença la verdadera narració del jazz local transcorre paral·lela a l'afermament de la democràcia i a la tasca normalitzadora dels ajuntaments elegits, i amb el triomf de l'esquerra a casa nostra [...]. Castelló Cultural [programació cultural que engloba cinc edificis: els auditoris de Castelló i Peníscola, el Museu, el Teatre Principal i l'Espai d'Art Contemporani] ha donat des del principi suport a al jazz i s'ha deixat assessorar per bons aficionats i pels professionals del tema. [...] La corporació municipal d'Alejandro García [ex alcalde de Benicàssim], una de les persones vinculades històricament al jazz castellonenc, va ser la que va soterrar el que era un segon intent per organitzar un cycle jazzístic a al ciutat. Amb Francesc Colomer [alcalde de Benicàssim] es va reprendre la idea i sembla que, després dels fets ja coneguts de la moció de censura que l'any passat [2004] va provocar el seu canvi a l'alcaldia, una altra vegada s'han congelat les propostes en aquest sentit.

D'altra banda, de manera generalitzada, els crítics valencians han demostrat poc interès en la nostra producció jazzística i han centralitzat el seu estudi quasi exclusivament en la capital del Túria. Per exemple, Federico García Herráiz, en una publicació de 1998 que engloba tots els estils de música de la Comunitat Valenciana (García, 1998: 133), només cita tres jazzmen castellonencs; aquests són: Fernando Marco, Diego Clanchet i Amadeu Marín. Quatre anys més tard, en la revista *Quaderns de jazz*, núm. 67, concretament en un nou estudi sobre el jazz valencià, amplia la seua relació i hi afegeix tres més: Fabián Barraza, Jesús Gallardo i Natxo Navarro. Encara que és cert que fins aqueixa època no hi ha registres pròpiament jazzístics, almenys publicats amb dipòsit legal, podem afirmar que hi ha una mostra molt més àmplia de *jazzmen emergents* que els que consten en la font esmentada. Com es demostrarà, la producció discogràfica de jazz castellonenc va anar en augment; prova d'això, i del planter de músics que mereixien esmentar-se anteriorment, oferim com a resultat d'aquesta investigació la relació i l'arxiu discogràfic.

4. Metodologia

Per a dur a terme la tasca de recopilació i catalogació vam dissenyar la nostra pròpia *Fitxa de gravació*, un instrument precís, eficaç i viable, que permet la classificació de cada document i l'ordenació metòdica de les dades. Cada fitxa consta d'uns ítems específics que recullen la informació bàsica de cada registre sonor.

Exemple de *Fitxa de gravació* emprada per a la catalogació dels documents sonors:

Tipus de suport (CD/DVD/LP/S):	Any d'edició:
Títol:	Contingut/temes:
Músics:	Sinopsi:
Dipòsit legal:	Discogràfica:
	Referència:

Assenyallem que els ítems reflectits en la fitxa permeten localitzar i identificar de manera inequívoca qualsevol gravació publicada; no obstant això, a alguns països, com ara Espanya, es considera el dipòsit legal² i el número de referència de cada segell discogràfic, ambdós, com identificadors insubstituïbles d'un registre sonor. El primer té l'objectiu de recopilar i preservar una col·lecció nacional de materials bibliogràfics de qualsevol tipus, la redacció i publicació en la bibliografia nacional, el control estadístic de la producció editorial i la constitució de col·leccions bibliogràfiques regionals i locals. El segon representa el número de gravació per ordre cronològic en el catàleg de cada discogràfica.

5. El context i els antecedents

A mitjan dècada dels anys 40, després de difondre's per tota Europa, el jazz es va convertir en un distintiu de modernitat, un reflex del capitalisme, quelcom exòtic que promovia la diversitat racial, que sobreeixia sensualitat i representava un símbol de la democràcia. Gaudia de gran presència en els mitjans de comunicació i, sens dubte, la dictadura franquista va saber traure-li partit en la labor de reconstrucció de la identitat cultural (Iglesias, 2010: 129):

Uno de los objetivos principales de la dictadura fue demostrar la apertura y la modernidad de España en todas las ramas del saber. La acción cultural resultó así un medio más de actuación política, destinada precisamente a encubrir el sistema de gobierno. Una de las asignaturas pendientes del régimen, la crítica y la musicología españolas era revalorizar la hasta entonces denostada música típicamente norteamericana, el jazz. Sobre todo teniendo en cuenta que sabía que los Estados Unidos empezaban a utilizarlo como símbolo y propaganda cultural [...].

D'altra banda, al marge de la propaganda modernitzant del règim, el jazz també va patir les conseqüències de la censura (Iglesias, 2010: 130):

No es extraño, por tanto, que se convirtiera en uno de los principales referentes negativos del régimen franquista a la hora de definir la raza y la música española bajo los preceptos de la tradición, la pureza, la austeridad y el elogio del totalitarismo. No obstante, su actitud distó de ser unitaria e inequívoca, oscilando entre su condena como música degenerada, su tolerancia como sustento económico y su naturalización como entretenimiento masivo.

²El dipòsit legal és l'obligació, imposada per la llei o un altre tipus de norma administrativa, de dipositar en una o diverses agències especificades, exemplars de las publicacions de tot tipus, reproduïdes en qualsevol suport, per qualsevol procediment per a distribució pública, lloguer o venda. [Biblioteca Nacional d'Espanya, <www.bne.es>. Consultat el 30/07/2012].

Sota aquestes circumstàncies el jazz va començar el seu camí a Espanya i a la nostra província.

5.1. El jazz valencià

La Guerra Civil espanyola va impedir que prosperara el Hot Club de València, després de la fundació d'aquest en 1935. Més tard es van realitzar diversos intents per un grup reduït de músics de l'Orquesta Sinfónica de Radio Valencia, en els anys 60, per a consolidar, sense èxit, el Conjunto Hot de Solistas. No obstant això, segons el crític de jazz Federico García Herráiz (García, 1998: 131), el naixement del jazz valencià pot certificar-se amb la constitució dels grups Valencia Jazz i Triple Zero a mitjan dècada dels anys 70. Del primer, emergirà el guitarrista Carlos Gonzálbez (1957) i el pianista Donato Marot (1955); del segon, el contrabaixista Lluís Llarío (1954), el bateria Paco Aranda (1951) i el pianista Miguel Benet. Així mateix, l'obertura a la ciutat de València dels clubs Tres Tristes Tigres (1977) i Perdido (1980) va permetre presenciar destacades actuacions de grups i solistes internacionals i va contribuir decisivament al desenvolupament i difusió del jazz local i nacional, a més de projectar futures gravacions. Posteriorment, a partir de 1994, el saxofonista i incombustible promotor de concerts Francisco Blanco «Latino», organitza el Seminario Internacional de Sedaví amb el suport de l'associació Pro-musics. Més endavant, es convertirà en el Seminari Internacional de Jazz i Música Llatina, la seu actual del qual és el Palau de la Música de València, actualment, un referent pedagògic per al jazz universal.

Des de llavors, la ciutat de València compta amb una llarga nòmina de jazzmen dels quals destaquem, per ordre cronològic, els següents: Joan Soler (1957), Lucho Aguilar (1958), Manuel Hamerlink (1958), Ricardo Belda (1960), José Luis Granell (1960), Eva Dénia (1960), Perico Sambeat (1962), Ramón Cardo (1962), Richie Ferre (1962), Narso Domingo (1962-2011), Eladio Reinón (1963), Ximo Tébar (1963), Felipe Cucciardi (1964), Francisco Blanco «Latino» (1966), Juanjo Garcerá (1966), Arturo Serra (1967), Juan de Ribera, Vicent Fontelles, Miquel Casany, Amadeu Adell, José Luis Porras, Santi Navalón, Kiko Berenguer (1970), Felip Santandreu, Jesús Santandreu (1970), Toni Belenguer, Cristina Blasco (1970), David Pastor (1974), Iván Albuixech, Ester Andújar (1976), Vicente Macián (1978), Albert Sanz (1978), etc.

5.2. El jazz castellanenc

No obstant això, què ocorre en una època paral·lela al naixement del jazz valencià a Castelló? A la nostra terra, en un principi, la promoció del jazz va ser un poc més tardana i discreta, encara que posteriorment va prendre volada d'una manera espectacular. Cal reconèixer que gran part dels emergents *jazzmen* castellanencs van tindre com a referència més pròxima, a banda de les gravacions dels grans, els músics catalans i valencians. D'altra banda, l'oferta educativa jazzística a Castelló va estar absent fins a mitjan dels anys 80 i els primers festivals de jazz i cicles especialitzats arribaran a principis dels 90. Molts dels nostres músics es van formar fora de les nostres fronteres i la seua producció discogràfica

se situa ja a inicis del segle XXI. És per aquest motiu que si escau la possible denominació d'un «jazz castellanenc» és, segons el nostre parer, prou recent.

Podríem remuntar-nos, com a antecedent, als temps del Lido, cabaret castellanenc que manlleva el nom de l'homòleg francès. En aqueixa sala, a més de l'orquestrina local, es programen espectacles de varietats amb artistes nacionals. Segons Diego Ramia (Ramia, 1998: 95), el repertori d'aquests espectacles englobava estils com «Fox, pasdoble, txa-txa-txa, mambos, cobla...» i «...igual et portaven Quintero, León y Quiroga, que Albéniz o Falla; arranjaments de mambos, o jazz...». A banda de posar en qüestió si part de la música que s'hi practicava era o no jazz, sí que podem testificar, per testimonis i pel contacte personal amb els músics que hi tocaven, que eren grans professionals. Llegien molt ràpid a la vista, improvisaven i sabien adaptar-se a situacions imprevistes quan, per exemple, espontàniament la cantant exigia canviar de to una peça del repertori. Aquells músics eren: Paco Rossell, veu, violí i saxo tenor; Manolo Mata, trompeta; Vicente Bayarri, clarinet i saxo alt; Juan Sabat, piano; Pepe Rossell, bateria; Vicente Pardo, piano i bateria; Luis Maicas, baix i guitarra i posteriorment Diego Ramia (piano).

A banda d'aquest antecedent històric, més o menys anecdòtic, a partir de la dècada dels anys 50, mereix menció especial la labor del trombonista i compositor Vicente Portolés (1918-1992) i la seua contribució a la composició i arranjaments per a orquestra de jazz, o *big band*, amb més de cinc-cents obres registrades³ i temes com *Las locuras del jazz*,⁴ *¿Me permite este swing?* o *Club Copacabana*.

Posteriorment, en la dècada dels 80, la inauguració de l'acadèmia de música Taller 3 (1982), l'obertura del fugaç club jazz castellanenc Café del Mar (1989-1993), el cicle Jazz a Castelló (1991), l'Universijazz (1992) amb seu al Casino Antic de Castelló, la productora Café del Mar (1994) de la mà de Fernando Marco i Toni Porcar, el cicle programat per l'ajuntament de Vila-real, Avui jazz (1995), amb la programació de Castelló Cultural, suposen un èxit important per a la pedagogia i l'oferta cultural de la ciutat, a més d'un aparador per al jazz internacional. D'altra banda, paral·lelament a la programació institucional, l'oferta jazzística a la ciutat de Castelló es va completar amb el pub Terra, local emblemàtic de la ciutat amb un camí de més de dues dècades, que va apostar per una programació estable i periòdica de qualsevol tipus de música, teatre, exposicions fotogràfiques i espectacles diversos i, progressivament, va esdevindre el focus d'incubació i experimentació de tots els projectes emergents del jazz local castellanenc. Aquestes circumstàncies van potenciar que tant el nombre d'aficionats en la província com la nòmina de *jazzmen* anaren in crescendo i augmentara la publicació de treballs discogràfics, consolidació d'una trajectòria que, encara que diversa, cada vegada gaudeix de més dedicació exclusiva i professional dels nostres músics.

Citem, per ordre cronològic, aproximat, els músics que han contribuït al desenvolupament i difusió del jazz a la nostra província: Fernando Marco (1953), Diego

³Hi consten 142 registres, entre gravacions i música notada (partitures impreses), a la Biblioteca Nacional d'Espanya (BNE) [Consultat el 20/07/2012].

⁴Un exemplar a la Fundació Joaquín Díaz, en la *Colección de discos de 78 revoluciones*. Identificador: 685; Temes: *Las locuras del jazz / Silbar de invierno*. Autors: Vicente Portolés; intèrpret: Tejada y su Gran Orquesta; director N. Tejada / Sepúlveda amb Tejada y su Gran Orquesta; gènere: foxtro; edició: San Sebastián: Fábrica de Discos Columbia; referències: Discos Columbia C 7053 / C 7052 - Columbia V 9447.

Clanchet (1954), Amadeu Marín, Pepe Carot, Panchi Vivó (1960), Alfredo Sanz (1961), Armando Jáuregui, Jordi Fabregat, Jesús Gimeno (1964), Javier Penalva, Luis Beltrán, Xavi Folch, Gabi Royo (1965), Fabián Barraza (1965), Jesús Gallardo (1967), Natxo Navarro (1968), Arantxa Domínguez (1969), Juanjo Carratalá (1970), Anna Estanyol, Alberto Martín (1972), Chema Peñalver⁵ (1972), Vicent Colonques (1973), Leo Tejedor (1974), José Muñoz (1974), Bárbara Brevia (1974), Imma Martínez (1977), Diego Barberá (1978), Joan Herrero, Santi Huguet, Simon Taylor, Darío Díaz, José Boix, Rubén Franch, Sergio Bisbal, Ernest Orts (1978), Celso Sorribes (1978), Héctor Tirado (1980), Bruno Esteban, Tico Porcar (1981), Jordi Albert (1981), Arturo Domingo, Sergio del Campo (1982), Pep Beltrán, Víctor Colomer (1987), Carlos Medina (1987), Néstor Zarzoso (1988), etc. Completen la relació altres músics que, amb una formació musical distinta i/o influències variades, estan vinculats al jazz de la ciutat com Alejandro García, Paco Portolés, Francisco Signes, Gabi Sanchís, Pasqualet «El grenya», Ximo Franch, Carlos Vargas, Manolo Brancal, José Galindo, Héctor Valero, Juanmi Meliá, etc.

En definitiva, encara que no és la nostra intenció, és probable que ens deixem algun nom en el tinter; no obstant això, la finalitat de l'article és l'elaboració del catàleg de gravacions i és ací on consten, per la rellevància que tenen, gran quantitat dels músics anomenats en el paràgraf anterior.

6. Catàleg de gravacions de jazz publicades per músics de Castelló

A continuació presentem tots els registres sonors publicats per músics de Castelló sobre la base de la informació que consta a la Biblioteca Nacional d'Espanya (BNE):

TIPUS DE SUPORT (CD/DVD/LP/S): CD	ANY D'EDICIÓ: 2003
TÍTOL: Ernest Orts, <i>Aluap</i>	CONTINGUT/TEMES: <i>Mr Free; Abalada; París</i> / Ernest Orts. Populars: <i>La dama d'Aragó; El noi de la mare</i> / Ernest Orts and Roger Mas. <i>Aluap; In primo piano; Blues dodecafònic</i> / Ernest Orts. <i>Well you needn't</i> / Thelonius Monk; arranged by Ernest Orts
MÚSICS: Ernest Orts, saxo tenor i soprano; Roger Mas, piano; Ignasi Zamora, baix elèctric; Àlex Ventura, bateria	SINOPSI: Primer disc de jazz del versàtil saxofonista Ernest Orts, amb elements del swing i del hard bop, inspirat en la modernitat de Coltrane, cap a una llibertat compositiva més pròpia de Brecker o Frisell.
DIPÒSIT LEGAL: V 4136-2003	DISCOGRÀFICA: Omix Records REFERÈNCIA: Omix 03010 CD

⁵ Nom artístic de l'autor d'aquest article.

TIPUS DE SUPORT (CD/DVD/LP/S):	CD/DVD	ANY D'EDICIÓ:	2004
TÍTOL:	Saxideria Swing Band, <i>Saxideria es así</i>	CONTINGUT/TEMES:	<i>All of me</i> / Seymour Simons. <i>El día que me quieras</i> / Carlos Gardel. <i>Bésame mucho</i> / Consuelo Velázquez. <i>Don't get around much any more</i> / Duke Ellington
MÚSICS:	Swing (veu amb orquestra)	SINOPSI:	[Videogravació/videodisc] Estàndards de swing.
DIPÒSIT LEGAL:	CS 398-2004	DISCOGRÀFICA:	Lemonsongs
		REFERÈNCIA:	

TIPUS DE SUPORT (CD/DVD/LP/S):		ANY D'EDICIÓ:	2004
TÍTOL:	Vicent Colonques i la CS Jazz Orchestra	CONTINGUT/TEMES:	<i>Temps d'estiu</i> (Summertime) / <i>Tus ojos</i> / <i>Un amor de la calle</i> / <i>Mañana de carnaval</i> / <i>Mi querida mamma, Paraules d'amor.</i> / <i>A mi manera</i> / <i>Granada</i> / <i>Children of Sanchez</i> (instrumental) / <i>Contigo aprendí</i> / <i>No me vayas a engañar</i>
MÚSICS:	CS Jazz Orchestra	SINOPSI:	Estàndards de jazz arranjats per a veu i big band.
DIPÒSIT LEGAL:	CS-26-2004	DISCOGRÀFICA:	
		REFERÈNCIA:	04CD2021

TIPUS DE SUPORT (CD/DVD/LP/S):	CD	ANY D'EDICIÓ:	2005
TÍTOL:	Fernando Marco & Dave Mitchell, <i>Plectrology</i>	CONTINGUT/TEMES:	<i>Road song</i> / <i>Street of dreams</i> / <i>Tangerine</i> / <i>Estate</i> / <i>Hershey bar</i> / <i>Casbah</i> / <i>Leila</i> / <i>Bernie's tune</i> / <i>Like someone in love</i> / <i>Broadway</i> / <i>Everything I have is yours</i> / <i>Blues with a twist</i>
MÚSICS:	Dave Mitchell, guitarra; Fernando Marco, guitarra; Lluís Llarío, contrabaix; Felipe Cucciardi, bateria	SINOPSI:	Lògica aspiració de fer perdurar i deixar-hi constància de la col·laboració i treball en comú del guitarrista de Castelló Fernando Marco i el de Kansas City, Dave Mitchell.
DIPÒSIT LEGAL:		DISCOGRÀFICA:	Blau Records
		REFERÈNCIA:	Blau 001

TIPUS DE SUPORT (CD/DVD/LP/S): CD	ANY D'EDICIÓ: 2005
TÍTOL: Jordi Fabregat, <i>Tren a las diez</i>	CONTINGUT/TEMES:
MÚSICS: Jordi Fabregat, violí; Joan Soler, guitarra; Lluís Llarío, contrabaix; Narso Domingo, bateria.	SINOPSI: Primer treball discogràfic del violinista Jordi Fabregat que combina temes propis amb versions d'estàndards.
DIPÒSIT LEGAL: CS 141-2005	DISCOGRÀFICA: Lemonsongs
	REFERÈNCIA: 05CD2037
TIPUS DE SUPORT (CD/DVD/LP/S): CD	ANY D'EDICIÓ: 2005
TÍTOL: Alfredo Sanz, <i>Dansa densa</i>	CONTINGUT/TEMES: <i>Anairda / Blau marí / Dansa Densa / Somni / Bsf / Baixant al Carbo / En harmonía / No Mambo Likes / Porteña</i>
MÚSICS: Alfredo Sanz, piano; Juanjo Carratalá, saxo; José L. Braulio, guitarra.	SINOPSI: Tots els temes d'Alfredo Sanz. Recopilació de llenguatges viscuts durant l'etapa d'aprenentatge amb referències a Corea, Loeb, Metheny, Vitale, etc.
DIPÒSIT LEGAL: CS 34-2005	DISCOGRÀFICA: Lemonsongs
	REFERÈNCIA: 05CD2032
TIPUS DE SUPORT (CD/DVD/LP/S): CD	ANY D'EDICIÓ: 2006
TÍTOL: Yéi Yí & Co, <i>Aaah!!!</i>	CONTINGUT/TEMES: <i>El juego de las 4 perras / Al teu record / Funk me / Burn quema / Huyendo de la / blackmore; Mr. Scofield / Blues para 2 / Cinturón negro</i>
MÚSICS: Jesús Gallardo, tambors i platerets; Bruno Esteban, guitarra; José Muñoz, saxo; Diego Barberá, baix.	SINOPSI: Yéi Yí & Co arranca a finals dels 90 com un grup conjuntural i sense formació fixa fins que Jesús comença a escriure peces per a quartet. Els temes que conté el CD van del swing als ritmes afro i inclou una versió del tema de Deep Purple <i>Burn</i> .
DIPÒSIT LEGAL: CS 155-2006	DISCOGRÀFICA: Lemonsongs
	REFERÈNCIA: 06CD2046

TIPUS DE SUPORT (CD/DVD/LP/S): CD	ANY D'EDICIÓ: 2006
TÍTOL: Fernando Marco Trío & Celia Mur, <i>Joyspring</i>	CONTINGUT/TEMES: <i>Joy Spring / Insensatez / Five brothers / Stolen moments / Jumper spring / Everything I love / Inside a silent tear / Laura / Line for lions / Wisper not / West side baby</i>
MÚSICS: Fernando Marco, guitarra; Celia Mur, veu; Lucho Aguilar, contrabaix; Ricardo Belda, piano.	SINOPSI: Treball que desprèn aqueix sentit d'unitat en la diversitat, la imatge de continuïtat a través d'allò heterogeni, i no només per l'elecció d'un repertori de múltiple i diversa procedència, sinó per l'amplitud de registres del conjunt que els permet adaptar-se a cada estil sense perdre res de personalitat.
DIPÒSIT LEGAL: CS 155-2006	DISCOGRÀFICA: Blau Records
	REFERÈNCIA: Blau 002

TIPUS DE SUPORT (CD/DVD/LP/S): CD	ANY D'EDICIÓ: 2006
TÍTOL: Jerez Texas, <i>Saó</i>	CONTINGUT/TEMES: <i>Celtic fandango / M. Saglio, R. Esteve. Tangos al jerez / M. Saglio. La culpita / R. Esteve, M. Saglio. Couleur café / S. Gainsbourg. La foule / A. Cabral. Siroco / M. Saglio. Alegria de la casa / R. Esteve. Après la pluie / M. Saglio. Vital: para Clara / R. Esteve. Rumbamarga / R. Esteve</i>
MÚSICS: Ricardo Esteve, guitarra flamenca; Matthieu Saglio, violoncel i Jesús Gimeno, percussió.	SINOPSI: Unió espectacular entre la força del flamenc, la llibertat del jazz i l'elegància del clàssic. Sedoses composicions que dibuixen les fronteres d'un univers singular on coexisteixen poesia i virtuosisme.
DIPÒSIT LEGAL: M 18398-2006	DISCOGRÀFICA: Resistencia
	REFERÈNCIA: RESCD192

TIPUS DE SUPORT (CD/DVD/LP/S): CD	ANY D'EDICIÓ: 2006
TÍTOL: Jerez Texas, <i>Live au Satellit Café</i>	CONTINGUT/TEMES: <i>Alegría de la Casa / Celtic Fandango / Spain / La Culpita / Après la pluie / Salpicao, Rumbamarga / Bajo los naranjos / Bésame mucho / Tangos al jerez / Couleur Café</i>
MÚSICS: Ricardo Esteve, guitarra flamenca; Matthieu Saglio, violoncel i Jesús Gimeno, percussió.	SINOPSI:
DIPÒSIT LEGAL:	DISCOGRÀFICA: REFERÈNCIA:

TIPUS DE SUPORT (CD/DVD/LP/S): CD	ANY D'EDICIÓ: 2006
TÍTOL: Fabián Barraza, <i>Sudjazzmerica</i>	CONTINGUT/TEMES: <i>Entre fronteras / Caminando / Cochayuyo / Pinto-Pico / Mi sol samba, Colores / Soy criollo / Lautaro / Txa</i>
MÚSICS: Rubén Franch, bateria; Jordi Méndez, baix; Sergio Marciano Pereda, percussions; Nilson Marengo, piano; Fabián Barraza, guitarres. <i>Featuring:</i> Chema Peñalver, clarinet; Juan de Ribera, orgue; Julio Mendoza, trompeta; René Zaprzalka, saxo.	SINOPSI: Latin jazz, homenatge a Ibar Barraza «El indio», pare de Fabián.
DIPÒSIT LEGAL: CS 52-2006	DISCOGRÀFICA: Lemonsongs REFERÈNCIA: 06CD2050

TIPUS DE SUPORT (CD/DVD/LP/S): CD	ANY D'EDICIÓ: 2007
TÍTOL: Yef Yí & Co, <i>Otro muro sobre el ladrillo</i>	CONTINGUT/TEMES: <i>Manos a la cobra / Novembre / Ja t'apanyaràs / Patio de luces (Alegrías de Nashville) / Tin-lo en compte / Pelutxe, m'esmusse</i>
MÚSICS: J. Gallardo, tambors i platerets; J. Muñoz, saxo tenor; B. Esteban, guitarra; D. Barberà, baix i contra baix. Col·laboració: Henry Amat, guitarra.	SINOPSI: 2n CD del grup amb composicions de J. Gallardo i de B. Esteban que van des de tintes flamenques fins al drum & bass.
DIPÒSIT LEGAL: CS 316-2007	DISCOGRÀFICA: Lemonsongs / Mondo rítmic REFERÈNCIA: 07CD2058

TIPUS DE SUPORT (CD/DVD/LP/S): CD	ANY D'EDICIÓ: 2007
TÍTOL: Jerez Texas, <i>Patchwork</i>	CONTINGUT/TEMES: <i>Balada Inch'Allah, Pachanga / La vida es bella / Patchwork / In-finito / Me da lo mismo / Bajo los naranjos / Sarao mediterráneo / La plage / Durango / Quan somnies</i>
MÚSICS: Ricardo Esteve, guitarra flamenca; Matthieu Saglio, violoncel, i Jesús Gimeno, percussió.	SINOPSI:
DIPÒSIT LEGAL:	DISCOGRÀFICA: REFERÈNCIA:

TIPUS DE SUPORT (CD/DVD/LP/S): CD	ANY D'EDICIÓ: 2008
TÍTOL: Jaixira, <i>La coma flotant</i>	CONTINGUT/TEMES: <i>Absents / Miau / Entre nubes / Lo meu blau / The end of confusion / A Jimena / La pata / La lluna</i>
MÚSICS: Vicent Colonques, piano; Darío Díaz, baix; Paco Bernal, percussió.	SINOPSI: Baix, piano, percussió, jazz y Europa. És la proposta musical de Jaixira, senzilla i improvisada. En constant desenvolupament i convergència d'estils, evolutiva i no mai convencional. Una triple combinació de ritmes i caràcters, d'instruments que llancen a l'aire un respirar assossegat, rítmic i profund.
DIPÒSIT LEGAL: CS 162-2008	DISCOGRÀFICA: Jaixirarecordings REFERÈNCIA: 08CD2066

TIPUS DE SUPORT (CD/DVD/LP/S): CD	ANY D'EDICIÓ: 2008
TÍTOL: Ernie Orts 4t, <i>Wait Walking</i>	CONTINGUT/TEMES: <i>Wait Walking / Espais vitals / DPDH, Vidalism / Lahmuc, Sintonía / What the funk / E-Funk</i>
MÚSICS: Ernest Orts, saxo tenor i soprano; Roger Mas, piano; Ignasi Zamora, baix elèctric ; Álex Ventura, bateria.	SINOPSI: Segon treball del saxofonista castellanenc Ernest Orts amb el seu quartet habitual que consolida la llibertat formal, amb un clar enfocament de fusió i un picar l'ullet al groove més funky.
DIPÒSIT LEGAL: V 2577-2008	DISCOGRÀFICA: Omix Records REFERÈNCIA: Omix 08021CD

TIPUS DE SUPORT (CD/DVD/LP/S): CD	ANY D'EDICIÓ: 2008
TÍTOL: Fernando Marco & Dave Mitchell, <i>Contra las cuerdas</i>	CONTINGUT/TEMES: <i>Hello birdie / Moonglow / Lazy afternoon / Emily / How long has this been going on / The night has a thousand eyes / Grooveyard / The hustler / Summertime / Moonlight in Vermont / I'm confessing</i>
MÚSICS: Fernando Marco, guitarra; Dave Mitchell, guitarra; Luis Llario, contrabaix; Felipe Cucciardi, bateria.	SINOPSI: Repertori variat que ofereix diversos estils de swing de velocitat mitjana, el vals del jazz, la bossa nova, blues menor, una versió de <i>Summertime</i> , de Gershwin, interessant en rítmica de 5/4 i dues peces solistes harmonitzades: <i>The night has a thousand eyes</i> (Fernando) i <i>Moonlight in Vermont</i> . Destaca pel diàleg fluid de les guitarres, de vegades silenciosos, unes altres apassionant.
DIPÒSIT LEGAL:	DISCOGRÀFICA: Blau Records REFERÈNCIA: Blau 006

TIPUS DE SUPORT (CD/DVD/LP/S): CD	ANY D'EDICIÓ: 2008
TÍTOL: Duende y aire, <i>Sensatez</i>	CONTINGUT/TEMES: <i>Well you needn't / T. Monk. Desafinado / A.C. Jobim. Les Feuilles Mortes / J. Mercer. All The Things You Are / Hammesteirn, Kern. Insensatez / A.C. Jobim. Per a Anna / J. Herrero. A night in Tunisia / D. Gillespie. Song For my Father / H. Silver. Black Orpheus / L. Bonfi</i>
MÚSICS: Jordi Albert, trompeta, fiscorn; Joan Herrero, guitarra	SINOPSI: Experimenten i descobreixen noves sonoritats, d'aquestes naix una música que passa de la bossa nova al swing i al dixie i també amb referència als diversos pals del flamenc d'una manera suau i delicada.
DIPÒSIT LEGAL: CS 423-2008	DISCOGRÀFICA: Lemonsongs REFERÈNCIA: 08CD2073

TIPUS DE SUPORT (CD/DVD/LP/S): CD	ANY D'EDICIÓ: 2008
TÍTOL: Chema Peñalver, <i>Tributo a Benny Goodman</i>	CONTINGUT/TEMES: <i>Tattletale, Seven come eleven, A smooth one, Undecided, After You've gone, Air mail special, Exactly like you, Fascinating Rhythm, Body and soul, Benny's Bugle, Avalon</i>
MÚSICS: Chema Peñalver, clarinet; Jeff Jerolamon, bateria; Fabián Barraza, guitarra; Julio Fuster, contrabaix	SINOPSI: Homenatge a la figura del clarinetista més popular que ha donat el jazz: Benny Goodman. Estàndards de la dècada dels anys 30 i 40. Projecte que recupera el repertori del primer quartet interracial en la història del jazz, el format per dos músics negres: Teddy Wilson, Lionel Hampton; i dos blancs: Gene Krupa i Benny Goodman.
DIPÒSIT LEGAL: V-1558-2008	DISCOGRÀFICA: Sedajazz / Indigo Records REFERÈNCIA: SJ008/EFDS-3057

TIPUS DE SUPORT (CD/DVD/LP/S): CD	ANY D'EDICIÓ: 2009
TÍTOL: Jerez Texas, <i>Sun</i>	CONTINGUT/TEMES: <i>Cercanías / Cuando dices te quiero / Un americano en Motril / Silencio / La Barranquera / Birdland / Paris sous la Pluie / Sun / Celos / Acierto pleno / Érase una vez</i>
MÚSICS: Ricardo Esteve (guitarra flamenca), Matthieu Saglio (violoncel) i Jesús Gimeno (percussió)	SINOPSI:
DIPÒSIT LEGAL:	DISCOGRÀFICA: REFERÈNCIA:

TIPUS DE SUPORT (CD/DVD/LP/S):	ANY D'EDICIÓ: 2009
TÍTOL: Big Band de l'UJI, 5 anys de Big Band UJI	CONTINGUT/TEMES: <i>It's all right with me</i> / Cole Porter. <i>Woodroow</i> / Bill Holman. <i>Pensativa</i> / Clare Fischer. <i>I can cook too</i> / L. Bernstein. <i>Y sin embargo te quiero</i> / Quiroga. <i>Hey Jude</i> / McCartney, Lennon. <i>Aquarel·la</i> / Tete Montoliu. <i>It don't mean a thing</i> / Duke Ellington. <i>April in Paris</i> / Vernon Duke
MÚSICS: Ricardo Esteve (guitarra flamenca), Matthieu Saglio (violoncel) i Jesús Gimeno (percussió)	SINOPSI: Celebració dels cinc anys del projecte de l'Espai de jazz de la Universitat Jaume I de Castelló, coordinat per Jordi Albert i de l'UJI Big Band, dirigida pel prestigiós saxofonista Ramón Cardo.
DIPÒSIT LEGAL: V 4185-2009	DISCOGRÀFICA: Mat Music REFERÈNCIA: CDA-0922782

TIPUS DE SUPORT (CD/DVD/LP/S):	ANY D'EDICIÓ: 2009
TÍTOL: Fabián Barraza Django's trio; <i>Gypsy Connection</i>	CONTINGUT/TEMES: <i>I'll see you in my dreams</i> / <i>Swing 42</i> / <i>Fabianology</i> / <i>Natalia's dream</i> / <i>Daphne</i> / <i>Heavy artillerie</i> / <i>Vals para Andrea</i> / <i>Djangology</i> / <i>Contigo en la distancia</i> / <i>Sweet Georgia Brown</i> / <i>Lulu Swing</i> / <i>Caminando</i> / <i>8 o'clock rhythm</i> / <i>Swing gitan</i> / <i>Tricotisim</i>
MÚSICS: Fabián Barraza, guitarra solista; Quique Gil, guitarra; Diego Barberá, contrabaix; <i>Featuring:</i> Chema Peñalver, clarinet; Enric Peidró, saxo; Jesús Gimeno, percussió, Andrea Contreras, veu	SINOPSI: Projecte nascut de la convergència de casualitats, passions i músics reunits al voltant de l'esperit musical d'un dels més grans guitarristes i compositors de jazz, Django Reinhardt. Fidels a aquest estil hi incorporen matisos i sons tant del Mediterrani com d'Amèrica del Sud, acosten ambdós continents però respecten al màxim l'estil <i>manouche</i> i la figura del conegut «gitano dels dits d'or».
DIPÒSIT LEGAL: A - 680-2009	DISCOGRÀFICA: Snibor Records REFERÈNCIA: SNBR 004

TIPUS DE SUPORT (CD/DVD/LP/S): CD	ANY D'EDICIÓ: 2010
TÍTOL: Yeí Yí & Co, <i>Vorte Er Ca</i>	CONTINGUT/TEMES: <i>De 6 a 2 / Serretxo / Vorte er ca / Agee-Gee / Y si me tiro ¿què? / Kalima / Joneguet / Monte a través / De 2 a 10</i>
MÚSICS: J. Gallardo, tambors i platerets; J. Muñoz, saxo tenor; S. Taylor, saxo alto; B. Esteban, guitarra; D. Díaz, baix. Col·laboració: T. Belenguer, trombó; F. Crespo, trompeta.	SINOPSI: Grup guanyador del «CS 2009 Jazz», organitzat per la Universitat Jaume I de Castelló. D'aquest premi naix el seu treball discogràfic <i>Vorte Er Ca</i> (Mat Music) 2010. Composicions originals de Jesús Gallardo; Bruno Esteban i Darío Díaz.
DIPÒSIT LEGAL: V 1539-2010	DISCOGRÀFICA: Mat Music REFERÈNCIA: CSJZZ01

TIPUS DE SUPORT (CD/DVD/LP/S): CD	ANY D'EDICIÓ: 2011
TÍTOL: Chema Peñalver New Orleans Jazz Band, <i>Strutin' in the front line</i>	CONTINGUT/TEMES: <i>Mahogany Hall Stomp / I've found a new baby / Black and Blue / Ole Miss / Someday you'll be sorry / The Charleston / Wild Man Blues / Bourbon Street Parade / Louisiana / Weary Blues / Georgia on my mind / Tiger Rag / Tin roof blues</i>
MÚSICS: Chema Peñalver, clarinet; Jeff Jerolamon, bateria; Paul Evans, trompeta; Eo Simon, piano; Paco Soler, trombó; Julio Fuster, contrabaix.	SINOPSI: Grup que intenta recuperar el vell estil del jazz de la ciutat del Delta del Mississipi. Sorgit de la idea de recuperar el so genuí de les dècades dels anys 20-30 del segle XX; incorporen, en el seu repertori, versions de temes clàssics interpretats amb un nou enfocament modern i actual sense perdre l'estètica de l'època.
DIPÒSIT LEGAL: A 648-2011	DISCOGRÀFICA: Snibor Records REFERÈNCIA: CSJZZ01

TIPUS DE SUPORT (CD/DVD/LP/S): CD	ANY D'EDICIÓ: 2011
TÍTOL: Chema Peñalver, <i>Old and New Gypsy Jazz</i>	CONTINGUT/TEMES: <i>Riberboat Gypsy / CS Hot Club / Paseo parisino / Minor & chromatic swing / Nuages / Lyon Rag / Blue in gypsy / Petite fleur / Daphne</i>
MÚSICS: Chema Peñalver, clarinet; Fabián Barraza, guitarra solista; Diego Barberá, contrabaix; Quique Gil, guitarra rítmica	SINOPSI: Aquesta formació recupera el so i la tradició de l'anomenat <i>gypsy jazz</i> o <i>manouche</i> , estil emmarcat en l'era del swing i difós a Europa durant les dècades de 1930-40. Pren com a model el Quintette du Hot Club de France. El repertori combina temes clàssics com <i>Nuages</i> o <i>Petite fleur</i> amb la composició de temes originals que aporten continuïtat i renoven l'enfocament d'aqueix estil.
DIPÒSIT LEGAL: CS 260-2011	DISCOGRÀFICA: Lemonsongs
	REFERÈNCIA: 11CD2107

TIPUS DE SUPORT (CD/DVD/LP/S): CD	ANY D'EDICIÓ: 2011
TÍTOL: Alfredo Sanz, <i>Breeze Colours</i>	CONTINGUT/TEMES: <i>Where am I? / The captain's' travel / If I could see you / Song for a mermaid / Hold me / The dolphin Dance / Here we are / Breeze Colours / Rumours / So what / Credit titles</i>
MÚSICS: Alfredo Sanz, teclats; Bruno Esteban, guitarres; Rut i Álex Bellés, veus.	SINOPSI: És un viatge metafòric en busca dels somnis que tots en tenim i que el protagonista va personificar en una sirena. Inclou llibret amb textos i imatges.
DIPÒSIT LEGAL: CS-344-2011	DISCOGRÀFICA: Lemonsongs
	REFERÈNCIA: 11CD2109

7. Estadístiques:

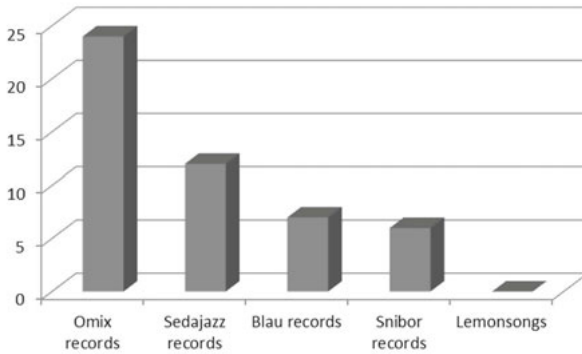
7. 1. Treballs editats per grup o solista presentats cronològicament

2003	Ernest Orts, <i>Aluap</i>				
2004	Saxideria Swing Band, <i>Saxideria es así</i>	Vicent Coloques i la CS jazz Orchestra			
2005	Fernando Marco & Dave Mitchell, <i>Plectrology</i>	Jordi Fabregat, <i>Tren a las diez</i>	Alfredo Sanz, <i>Dansa densa</i>		
2006	Yef Yí & Co, <i>Aaah!!!</i>	Fernando Marco Trío & Celia Mur, <i>Joy spring</i>	Jerez Texas, <i>Saó</i>	Jerez Texas, <i>Live au Satellit Café</i>	Fabián Barraza, <i>Sudjazzmerica</i>
2007	Yef Yí & Co, <i>Otro muro sobre el ladrillo</i>	Jerez Texas, <i>Patchwork</i>			
2008	Jaixira, <i>La coma flotant</i>	Ernie Orts 4t, <i>Wait Walking</i>	Fernando Marco & Dave Mitchell, <i>Contra las cuerdas</i>	Duende y aire, <i>Sensatez</i>	Chema Peñalver, <i>Tributo a Benny Goodman</i>
2009	Jerez Texas, <i>Sun</i>	Big Band e la UJI, <i>5 anys de Big Band UJI</i>	Fabián Barraza Django's trio, <i>Gypsy Connection</i>		
2010	Yef Yí & Co, <i>Vorte Er Ca</i>				
2011	Chema Peñalver New Orleans Jazz Band, <i>Strutin 'in the front line</i>	Chema Peñalver, <i>Old and New Gypsy Jazz</i>	Alfredo Sanz, <i>Breeze Colours</i>		

7. 2. Producció, exclusivitat jazzística i internacionalitat de les discogràfiques

DISCOGRÀFIQUES	PRODUCCIÓ TOTAL	EXCLUSIVITAT JAZZ	NACIONAL	INTERNACIONAL
<i>Omix Records</i>	31	100%	6	24
<i>Sedajazz Records</i>	23	100%	11	12
<i>Blau Records</i>	9	100%	2	7
<i>Snibor Records</i>	9	100%	3	6
<i>Lemonsongs</i>	126	7,93%	10	0

S'hi observa que Omix Records és la discogràfica amb major quantitat de treballs internacionals, seguida de Sedajazz Records:

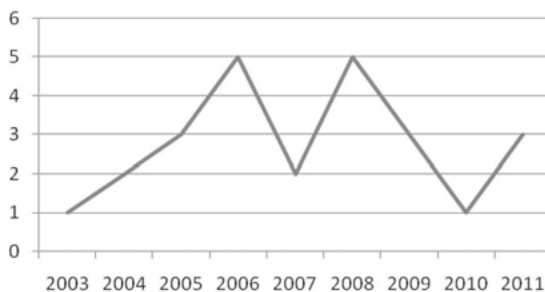
7. 3. Volum de treballs publicats

DISCOGRÀFIQUES	CD EDITATS
<i>Lemonsongs</i>	12
<i>Blau Records</i>	5
<i>Snibor Records</i>	2
<i>Omix Records</i>	2
<i>Mat Music</i>	2
<i>Sedajazz Records</i>	1
<i>Resistencia</i>	1

S'hi observa que *Lemonsongs*, encara que no especialitzada en jazz, és la discogràfica amb nombre més gran de CD editats de jazzmen castellonencs:

Quant al volum de CD, 2006 i 2008 van ser els anys més productius per al jazz castellonenc:

8. Resultats

La investigació musicològica duta a terme pretén enriquir el nostre patrimoni musical, la nostra història de la música, concretament la difusió del jazz a la nostra província i l'edició a través de registres sonors. L'article ofereix un catàleg i arxiu discogràfic de les gravacions de jazz produïdes per músics nascuts o establerts a Castelló complet i documentat. D'altra banda, es realitza una anàlisi i comparativa de les diverses discogràfiques emprades per a la publicació i difusió del nostre jazz.

En definitiva, la catalogació de la nostra pròpia producció discogràfica verifica que hi ha una mostra representativa del jazz autòcton, que evoluciona i que cada vegada té major identitat i projecció internacional. És per aquest motiu que, a pesar de la universalitat del jazz i més encara de la música per antonomàsia, podem denominar el nostre jazz com a «jazz castellonenc» i afirmar que aporta el seu granet d'arena a la producció artística i al patrimoni de la humanitat.

BIBLIOGRAFIA

- FUNDACIÓN JOAQUÍN DÍAZ: *Colección de discos de 78 revoluciones*.
- GARCÍA HERRÁIZ, F. (1998): «Jazz en el ambiente», dins DDAA: *Un siglo de música en la comunidad valenciana*, Madrid, El Mundo.
- IGLESIAS, I. (2010): «(Re)Construyendo la identidad musical española: El jazz y el discurso cultural del franquismo durante la Segunda Guerra Mundial», *Historia actual online*, 23, 129-130.
- MÁS JAZZ: Madrid, Orfeo Ediciones, ISSN: 1138-5405.
- RAMIA, D. (2005): «Al cabaret», dins DDAA: *Música i músics a Castelló*, Castelló, Associació Cultural Colla Rebombori, 95-98.
- VELLÓN, F.J. (2005). «Vint-i-cinc anys de jazz del taller a la Universitat», dins DDAA: *Música i músics a Castelló*, Castelló, Associació Cultural Colla Rebombori, 33-42.

WEBGRAFIA

- BNE (Biblioteca Nacional d'Espanya), <www.bne.es>.
- Blau Records, <<http://www.blaurecords.com/>>.
- Cuadernos de jazz*, <www.cuadernosdejazz.com>, ISSN: 1134-7457.
- Lemonsongs, <<http://www.lasetaazul.com/lemonsongs/catalogo/index.html>>.
- Sedajazz Records, <http://www.sedajazz.es/sedajazz_records.php>.

BIONOTA

José María Peñalver Vilar

Doctor per la Universitat de València, Màster en Estètica i Creativitat Musical, Professor Superior de Clarinet pel Conservatori Superior de València, *Licenciate Associated Board Royal Schools of Music* del Regne Unit. En qualitat de jazzman ha gravat 3 Cd com a líder: *Chema Peñalver, Tributo a Benny Goodman* (Sedajazz Records, 2008), *Struttin' in the front line* (Snibor Records, 2010) i *Old and New Gypsy Jazz* (Lemonsongs, 2011). Ha sigut solista de la UJI Big Band, dirigida per Ramón Cardo, i col·labora amb els grups: Sedajazz Big Band, Valencia hot five, Nova Dixieland Band.